

CUPRINS

CAPITOLUL 1

INTRODUCERE ÎN DREPTUL SECURITĂȚII SOCIALE

Subcapitolul 1.1. Securitatea socială	17
Subcapitolul 1.2. Etimologia, definiția și obiectul de reglementare al dreptului securității sociale	19
Subcapitolul 1.3. Instituții ale dreptului securității sociale, asigurarea socială și asistența socială	20
Subcapitolul 1.4. Rolul și locul instituției bisericii în sistemul național de asistență socială	23
Secțiunea 1.4.1. Considerații introductive.....	23
Secțiunea 1.4.2. Rolul și locul Bisericii Ortodoxe Române	24
Secțiunea 1.4.3. Rolul și locul Bisericii Romano-Catolice. Persoanele care administrau și distribuiau fondurile	25
Secțiunea 1.4.4. Rolul și locul Bisericii Română Unită cu Roma, Greco-Catolică	26
Secțiunea 1.4.5. Natura sărăciei în viziunea altor culte creștine neoprotestante.....	26
Subcapitolul 1.5. Principiile și izvoarele dreptului securității sociale.....	27
Secțiunea 1.5.1. Principiile dreptului securității sociale	27
Secțiunea 1.5.2. Izvoarele dreptului securității sociale	27

PARTEA I. DREPTUL ASIGURĂRILOR SOCIALE

CAPITOLUL 2

SISTEMUL ASIGURĂRILOR PENTRU ȘOMAJ ȘI MĂSURI PENTRU STIMULAREA OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ

Subcapitolul 2.1. Sistemul asigurărilor pentru șomaj	33
Secțiunea 2.1.1. Considerații introductive.....	33
Secțiunea 2.1.2. Etimologie, noțiune și clasificare	34
Secțiunea 2.1.3. Semnificația unor termeni și expresii	37
Secțiunea 2.1.4. Indicatori statistici privind piața muncii	38
Secțiunea 2.1.5. Categoriile de beneficiari ai sistemului asigurărilor pentru șomaj	40
Secțiunea 2.1.6. Categoriile de asigurați în sistemul asigurărilor pentru șomaj... ..	42
Secțiunea 2.1.7. Condiții pentru nașterea dreptului la indemnizația de șomaj.....	44
Secțiunea 2.1.8. Data de la care se dobândește dreptul de a primi indemnizația de șomaj	48
Secțiunea 2.1.9. Cuantumul indemnizației de șomaj	49
Secțiunea 2.1.10. Drepturile de asigurări sociale de stat ale persoanelor beneficiare de indemnizația de șomaj.....	50

Secțiunea 2.1.11. Obligațiile persoanelor care beneficiază de indemnizație de șomaj	50
Secțiunea 2.1.12. Persoanele care nu beneficiază de indemnizație de șomaj.....	52
Secțiunea 2.1.13. Suspendarea plății indemnizației de șomaj	52
Secțiunea 2.1.14. Încetarea plății indemnizației de șomaj	54
Secțiunea 2.1.15. Recuperarea sumelor plătite fără temei legal.....	55
Subcapitolul 2.2. Măsuri pentru stimularea ocupării forței de muncă	55
Secțiunea 2.2.1. Considerații introductive.....	55
Secțiunea 2.2.2. Măsuri pentru prevenirea șomajului	56
Subsecțiunea 2.2.2.1. Cofinanțarea cheltuielilor cu serviciul de formare profesională a angajaților	56
Subsecțiunea 2.2.2.2. Servicii de preconcediere colectivă.....	57
Secțiunea 2.2.3. Măsuri pentru stimularea ocupării forței de muncă.....	58
Subsecțiunea 2.2.3.1. Servicii specializate	58
Subsecțiunea 2.2.3.2. Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor în căutarea unui loc de muncă. Enumerare	58
Secțiunea 2.2.4. Stimularea angajatorilor pentru încadrarea în muncă a șomerilor	73
Subsecțiunea 2.2.4.1. Subvenționarea locurilor de muncă.....	74
Subsecțiunea 2.2.4.2. Acordarea de credite în condiții avantajoase	78
Secțiunea 2.2.5. Promovarea participării pe piața muncii a tinerilor cu risc de marginalizare socială.....	82
Secțiunea 2.2.6. Beneficiarii de ajutor social sunt stimulați să intre pe piața muncii	87
Secțiunea 2.2.7. Ucenicia.....	88
Secțiunea 2.2.8. Contractul de stagiu	90
Secțiunea 2.2.9. Stimularea încadrării în muncă a elevilor și studenților	91

CAPITOLUL 3

SISTEMUL NAȚIONAL DE PENSII DIN ROMÂNIA

Subcapitolul 3.1. Considerații generale. Sediul materiei.....	94
Subcapitolul 3.2. Pensile publice.....	95
Secțiunea 3.2.1. Apariția sistemului de pensii în România. Sediul materiei	95
Secțiunea 3.2.2. Dreptul la pensie și la cumulul cu venitul profesional	95
Secțiunea 3.2.3. Principii ale sistemului public de pensii.....	97
Secțiunea 3.2.4. Semnificația termenilor și expresiilor	98
Secțiunea 3.2.5. Categoriile de persoane asigurate (asigurații) din sistemul public de pensii.....	100
Secțiunea 3.2.6. Stagiul de cotizare.....	102
Secțiunea 3.2.7. Contractul de asigurare socială	103
Secțiunea 3.2.8. Noțiunea de pensie. Reglementare legală	104
Secțiunea 3.2.9. Categoriile de pensii publice.....	104
Subsecțiunea 3.2.9.1. Pensia pentru limită de vârstă	105
Subsecțiunea 3.2.9.2. Pensia anticipată.....	105
Subsecțiunea 3.2.9.3. Pensia anticipată parțial.....	106
Subsecțiunea 3.2.9.4. Pensia de invaliditate	108
Subsecțiunea 3.2.9.5. Pensia de urmaș în sistemul public de pensii.....	113

Secțiunea 3.2.10. Ajutorul lunar pentru soțul supraviețuitor	115
Secțiunea 3.2.11. Indemnizația socială pentru pensionari (pensia socială minimă garantată)	116
Secțiunea 3.2.12. Alte drepturi de asigurări sociale.....	117
Subsecțiunea 3.2.12.1. Bilete de tratament.....	118
Subsecțiunea 3.2.12.2. Bilete de odihnă.....	119
Subsecțiunea 3.2.12.3. Ajutorul de deces	119
Subcapitolul 3.3. Pensile private.....	120
Secțiunea 3.3.1. Caracteristici generale ale sistemului de pensii private.....	120
Secțiunea 3.3.2. Semnificația termenilor și expresiilor	121
Secțiunea 3.3.3. Fondul de pensii private	126
Secțiunea 3.3.4. Investițiile fondului de pensii	127
Secțiunea 3.3.5. Participanții	129
Secțiunea 3.3.6. Contribuția la fondul de pensii.....	131
Secțiunea 3.3.7. Pensia privată	132
Secțiunea 3.3.8. Răspunderea juridică	133
Subsecțiunea 3.3.8.1. Răspunderea contravențională.....	134
Subsecțiunea 3.3.8.2. Răspunderea penală.....	135

CAPITOLUL 4

ASIGURĂRILE SOCIALE DE SĂNĂTATE

Subcapitolul 4.1. Noțiune și reglementare.....	137
Subcapitolul 4.2. Obiectivele, sistemele și principiile asigurărilor sociale de sănătate.....	138
Subcapitolul 4.3. Sensul termenilor și expresiilor specifice sistemului în domeniul sănătății.....	139
Subcapitolul 4.4. Categoriile de asigurați ai sistemului asigurărilor sociale de sănătate	142
Secțiunea 4.4.1. Persoanele asigurate	142
Secțiunea 4.4.2. Persoane asigurate obligatoriu, fără plata contribuției	143
Secțiunea 4.4.3. Persoanele scutite de la coplată.....	146
Secțiunea 4.4.4. Asigurările voluntare de sănătate.....	146
Subcapitolul 4.5. Drepturile și obligațiile asiguraților	148
Secțiunea 4.5.1. Drepturile asiguraților.....	148
Secțiunea 4.5.2. Obligațiile asiguraților	149
Subcapitolul 4.6. Concediul medical/pentru incapacitate temporară de muncă și indemnizația	150
Secțiunea 4.6.1. Obligațiile angajatorilor și beneficiarii	150
Secțiunea 4.6.2. Durata de acordare.....	151
Secțiunea 4.6.3. Numărul de zile de concediu medical ce pot fi acordate de medicul de familie	152
Subcapitolul 4.7. Concediul medical și indemnizația de carantină	153
Secțiunea 4.7.1. Concediul și indemnizația de carantină	153
Secțiunea 4.7.2. Concediul medical pentru boală infectocontagioasă cu izolare.....	154
Secțiunea 4.7.3. Concediul pentru supravegherea și îngrijirea copilului în carantină sau izolare	154
Subcapitolul 4.8. Concediul medical pentru îngrijirea pacienților cu afecțiuni oncologice, ca noutate legislativă.....	154
Subcapitolul 4.9. Concediul pentru creșterea copilului	158
Secțiunea 4.9.1. Reglementare.....	158

Secțiunea 4.9.2. Condiții pentru acordarea concediului pentru creșterea copilului.....	158
Secțiunea 4.9.3. Cuantumul indemnizației pentru creșterea copilului.....	158
Subcapitolul 4.10. Concediul celui alt părinte pentru creșterea copilului	159
Subcapitolul 4.11. Concediul de îngrijitor, ca noutate legislativă	160

CAPITOLUL 5

ASIGURAREA PENTRU ACCIDENTE DE MUNCĂ ȘI BOLI PROFESIONALE

Subcapitolul 5.1. Noțiunea și reglementarea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale	162
Subcapitolul 5.2. Principiile și obiectivele asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale	164
Subcapitolul 5.3. Raporturile de asigurare și riscurile asigurate.....	165
Secțiunea 5.3.1. Asigurații.....	165
Secțiunea 5.3.2. Asigurătorii	166
Secțiunea 5.3.3. Raporturile de asigurare și riscurile asigurate	166
Subcapitolul 5.4. Prestații și servicii de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale.....	167
Subcapitolul 5.5. Concediul medical și indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă.....	168
Secțiunea 5.5.1. Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale.....	168
Secțiunea 5.5.2. Indemnizația pentru trecerea temporară în alt loc de muncă și indemnizația pentru reducerea timpului de muncă.....	170
Subcapitolul 5.6. Autorități competente și instituții cu atribuții în domeniu.....	170
Subcapitolul 5.7. Jurisdicția asigurărilor pentru accidente de muncă și boli profesionale	174

PARTEA A II-A - DREPTUL ASISTENȚEI SOCIALE

CAPITOLUL 6

SISTEMUL NAȚIONAL DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Subcapitolul 6.1. Considerații introductive.....	177
Subcapitolul 6.2. Principii generale	179
Subcapitolul 6.3. Semnificația unor termeni și expresii.....	181
Subcapitolul 6.4. Finanțarea asistenței sociale. Indicatorul social de referință	186
Subcapitolul 6.5. Personalul din sistemul de asistență socială	191

CAPITOLUL 7

PRESTAȚIILE FAMILIALE

Subcapitolul 7.1. Considerații introductive.....	193
Subcapitolul 7.2. Etimologia, noțiunea și semnificația unor termeni și expresii.....	194
Subcapitolul 7.3. Reglementare legală.....	198
Subcapitolul 7.4. Prestațiile familiale.....	199
Subcapitolul 7.5. Alocația de stat pentru copii.....	200
Secțiunea 7.5.1. Noțiune, reglementare legală și caracteristicile alocației de stat pentru copii.....	200
Secțiunea 7.5.2. Titularul dreptului la alocația de stat pentru copii și beneficiarul acesteia	200

Secțiunea 7.5.3. Procedura de stabilire și plată a alocației	201
Secțiunea 7.5.4. Recuperarea sumelor plătite.....	202
Subcapitolul 7.6. Alocația pentru susținerea familiei	203
Secțiunea 7.6.1. Noțiunea, specificul și titularul dreptului la alocație familială complementară și alocația de susținere pentru familia monoparentală	203
Secțiunea 7.6.2. Beneficiarii drepturilor de alocație.....	204
Secțiunea 7.6.3. Stabilirea și plata drepturilor de alocație.....	206
Secțiunea 7.6.4. Recuperarea sumelor	209
Subcapitolul 7.7. Livretul de familie	210
Subcapitolul 7.8. Răspunderea juridică.....	212

CAPITOLUL 8

PROTECȚIA SPECIALĂ A COPILULUI

Subcapitolul 8.1. Considerații generale.....	214
Subcapitolul 8.2. Reglementare legală.....	214
Subcapitolul 8.3. Terminologie specifică referitoare la protecția și promovarea drepturilor copilului.....	217
Subcapitolul 8.4. Principiile respectării și garantării drepturilor copilului	218
Secțiunea 8.4.1. Interesul superior al copilului	220
Secțiunea 8.4.2. Protecția specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților săi	221
Subsecțiunea 8.4.2.1. Plasamentul.....	222
Subsecțiunea 8.4.2.2. Plasamentul în regim de urgență.....	226
Subsecțiunea 8.4.2.3. Supravegherea specializată	227
Secțiunea 8.4.3. Protecția copiilor solicitanți de azil și protecția copiilor în caz de conflict armat.....	227
Secțiunea 8.4.4. Protecția copilului care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal	230
Secțiunea 8.4.5. Protecția copilului împotriva abuzului, neglijării, exploatării și a oricărei forme de violență	232
Subsecțiunea 8.4.5.1. Protecția copilului împotriva exploatării economice	232
Subsecțiunea 8.4.5.2. Protecția copilului împotriva consumului de droguri	233
Subsecțiunea 8.4.5.3. Protecția copilului împotriva abuzului sau neglijenței	234
Subsecțiunea 8.4.5.4. Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate	237
Subsecțiunea 8.4.5.5. Protecția copilului împotriva răpirii sau oricăror forme de trafic	239
Subsecțiunea 8.4.5.6. Protecția copilului împotriva altor forme de exploatare.....	239
Subcapitolul 8.5. Finanțarea sistemului de protecție a copilului	240
Subcapitolul 8.6. Reguli speciale de procedură	245
Subcapitolul 8.7. Răspunderi și sancțiuni	246
Subcapitolul 8.8. Instituția Avocatului Copilului, noutate în legislația românească	248

CAPITOLUL 9

VENITUL MINIM GARANTAT

Subcapitolul 9.1. Considerații introductive.....	250
Subcapitolul 9.2. Beneficiarii ajutorului social	251
Subcapitolul 9.3. Nivelul venitului minim garantat și stabilirea cuantumului ajutorului social.....	254

Subcapitolul 9.4. Obligațiile titularului de ajutor social și modificarea acestuia.....	254
Subcapitolul 9.5. Suspendarea ajutorului social	256
Subcapitolul 9.6. Încetarea ajutorului social.....	257
Subcapitolul 9.7. Cantinele de ajutor social	258

CAPITOLUL 10

PROTECȚIA ȘI PROMOVAREA DREPTURILOR PERSOANELOR CU HANDICAP

Subcapitolul 10.1. Considerații introductive	261
Subcapitolul 10.2. Noțiunea de persoană cu handicap. Istoric și evoluție. Propunere de lege ferenda.....	261
Subcapitolul 10.3. Reglementări legale	264
Subcapitolul 10.4. Semnificația unor termeni și expresii	265
Subcapitolul 10.5. Încadrarea în grad de handicap	268
Subcapitolul 10.6. Gradul de handicap versus gradul de invaliditate	271
Subcapitolul 10.7. Principii care stau la baza protecției și promovării drepturilor persoanelor cu handicap.....	272
Subcapitolul 10.8. Drepturi de care beneficiază persoanele cu handicap.....	273
Subcapitolul 10.9. Obligațiile persoanelor cu handicap, ale familiei sau reprezentanților legali	274
Subcapitolul 10.10. Asistentul personal	276
Subcapitolul 10.11. Asistentul personal profesionist.....	280
Secțiunea 10.11.1. Beneficiari	280
Secțiunea 10.11.2. Drepturile asistentului personal profesional	281
Secțiunea 10.11.3. Obligațiile, răspunderea și sancțiunile asistentului personal profesional.....	282
Subcapitolul 10.12. Obligațiile persoanelor cu handicap, ale familiei sau reprezentanților legali	283
Secțiunea 10.12.1. Obligațiile persoanelor adulte cu handicap	283
Secțiunea 10.12.2. Obligațiile principale ale persoanei care are în îngrijire, supraveghere și întreținere un copil sau adult cu handicap.....	284
Subcapitolul 10.13. Accesibilități pentru persoanele cu handicap.....	285
Subcapitolul 10.14. Orientarea, formarea profesională, ocuparea și angajarea în muncă a persoanelor cu handicap.....	289
Subcapitolul 10.15. Concediul pentru îngrijirea copilului cu dizabilități.....	293
Subcapitolul 10.16. Finanțarea sistemului de protecție a persoanelor cu handicap	297

CAPITOLUL 11

ASISTENȚA SOCIALĂ A PERSOANELOR VÂRSTNICE

Subcapitolul 11.1. Considerații introductive	299
Subcapitolul 11.2. Probleme specifice vârstnicilor.....	300
Subcapitolul 11.3. Persoana vârstnică. noțiune și reglementare. Asistența socială acordată persoanelor vârstnice	301
Secțiunea 11.3.1. Noțiunea de persoană vârstnică	301
Secțiunea 11.3.2. Reglementarea măsurilor de asistență socială a persoanelor vârstnice.....	301
Subcapitolul 11.4. Servicii și prestații sociale	302
Secțiunea 11.4.1. Evaluarea situației persoanelor vârstnice care necesită asistență socială	302
Secțiunea 11.4.2. Servicii comunitare pentru persoanele vârstnice.....	304
Subsecțiunea 11.4.2.1. Serviciile comunitare asigurate persoanelor vârstnice la domiciliu sunt:	305

Subsecțiunea 11.4.2.2. Serviciile comunitare asigurate persoanelor vârstnice în cămine sunt:	306
Subcapitolul 11.5. Organizarea și funcționarea căminelor pentru persoanele vârstnice.....	307
Secțiunea 11.5.1. Organizarea și funcționarea căminelor pentru persoane vârstnice	307
Secțiunea 11.5.2. Finanțarea și obiectivele căminelor pentru persoane vârstnice.....	308
Subcapitolul 11.6. Finanțarea asistenței sociale pentru persoanele vârstnice.....	309
Secțiunea 11.6.1. Finanțarea din fonduri bugetare	309
Secțiunea 11.6.2. Contribuția persoanelor vârstnice sau a susținătorilor legali ai acestora.....	310
Subcapitolul 11.7. Procedura de stabilire, suspendare și încetare a drepturilor de asistență socială pentru persoanele vârstnice.....	312

CAPITOLUL 12

DREPTURI CU CARACTER ISTORIC ACORDATE UNOR CATEGORII SPECIALE DE PERSOANE CU MERITE DEOSEBITE

Subcapitolul 12.1. Considerații introductive	315
Subcapitolul 12.2. Drepturile veteranilor, invalizilor, orfanilor și văduvelor de război	316
Secțiunea 12.2.1. Calitatea de veteran de război și văduvă de război.....	316
Subsecțiunea 12.2.1.1. Calitatea de veteran de război	316
Subsecțiunea 12.2.1.2. Calitatea de invalid de război.....	317
Subsecțiunea 12.2.1.3. Calitatea de prizonier de război.....	317
Subsecțiunea 12.2.1.4. Calitatea de văduvă de război	318
Secțiunea 12.2.2. Categoriile de persoane care nu pot dobândi calitatea de veteran de război.....	318
Secțiunea 12.2.3. Drepturile veteranilor și văduvelor de război.....	318
Subcapitolul 12.3. Recunoașterea și acordarea unor drepturi persoanelor care au efectuat stagiul militar în cadrul Direcției Generale a Serviciului Muncii în perioada 1950-1961.....	324
Secțiunea 12.3.1. Considerații generale.....	324
Secțiunea 12.3.2. Titularii drepturilor prevăzute de Legea nr. 309/ 2002.....	324
Secțiunea 12.3.3. Drepturi și facilități	325
Secțiunea 12.3.4. Procedura de stabilire a drepturilor reglementate de Legea nr. 309/2002	325
Subcapitolul 12.4. Drepturile foștilor deținuți politici și ale urmașilor acestora	327
Subcapitolul 12.5. Drepturile magistraților înlăturați din justiție pe motive politice în perioada 1945-1989	331
Subcapitolul 12.6. Recunoaștința pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului-Lupeni -august 1977.....	332
Secțiunea 12.6.1. Considerații introductive	332
Secțiunea 12.6.2. Revoluția Română din decembrie 1989.....	333
Secțiunea 12.6.3. Revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987	343
Secțiunea 12.6.4. Revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului - Lupeni - august 1977.....	347
BIBLIOGRAFIE.....	351